

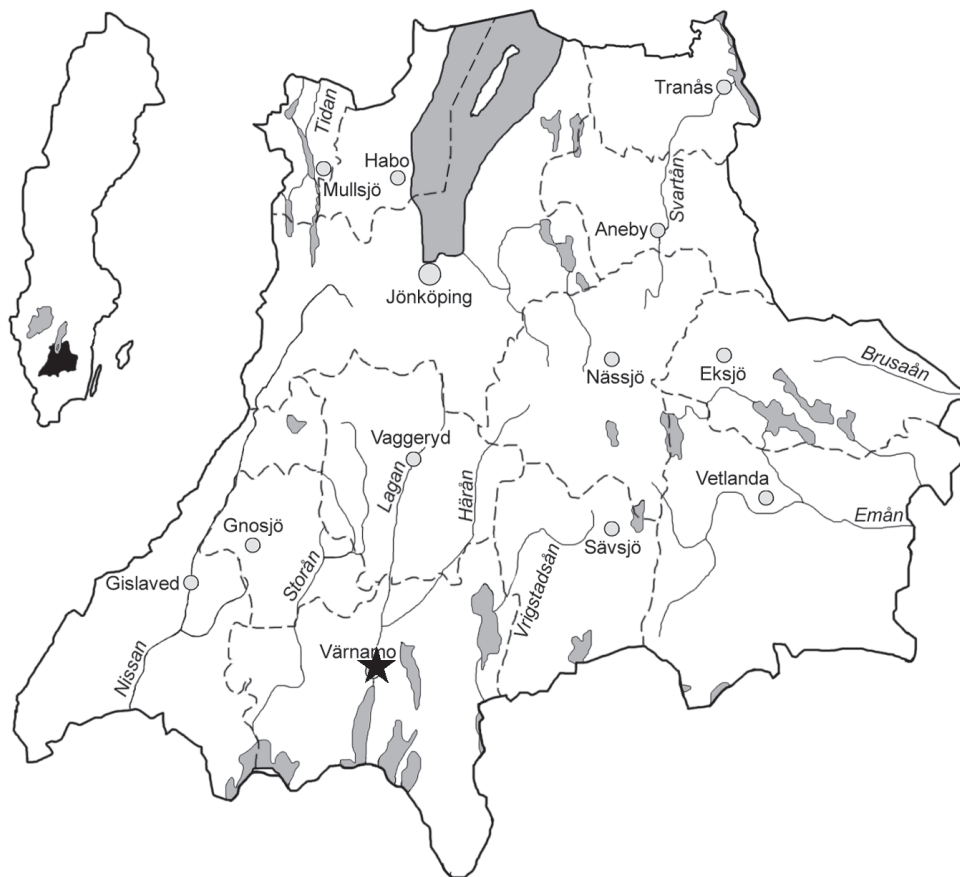
Mariakyrkan i Värnamo

Ny stols- och bänkinredning i kyrkorummet
Värnamo stad och kommun
Jönköpings län, Växjö stift

Mariakyrkan i Värnamo

Ny stols- och bänkinredning i kyrkorummet
Värnamo stad och kommun,
Jönköpings län, Växjö stift

Rapport och foto: Margareta Olsson
Grafisk design: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833.

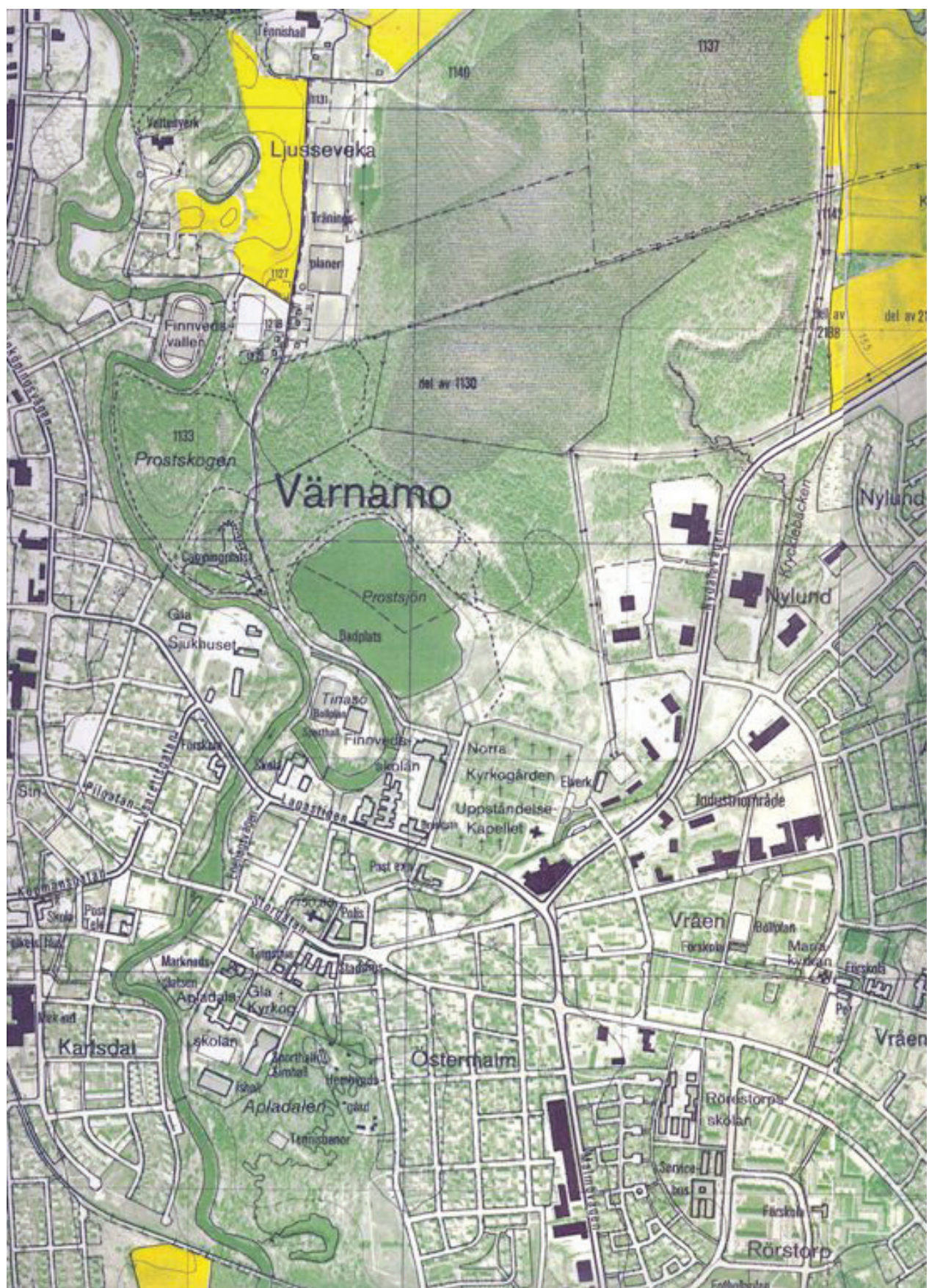
© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2013

Innehåll

Administrativa uppgifter.....	5
Bakgrund.....	5
Åtgärd.....	5
Kommentar.....	6
Byggnadshistoriska rön.....	6

Bilagor

Bilagor

FIGUR 1. Utdrag ur ekonomiska kartans blad Värnamo 5D 81, Hindsekind 5D 8j, 1992

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM

ANTI KVARI SK KONTROLL

1. ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Antikvarisk medverkan Margareta Olsson	Rapportförfattare Margareta Olsson	Dnr. 294/10	Lst./Kommun dnr. 433-5267-10	Slutbesiktning utförd 2013-06-26
Fastighetsbeteckning/Populärnamn Kyrktuppen 1		Beslut enligt ☒ Lagen om kulturminnen m.m. ☐ Förordningen om bidrag till kulturmiljövård ☐ Plan- och bygglagen		
Län Jönköping	Kommun Värnamo			
Stadsdel/Trakt Vråen	Socken/Församling Värnamo	Fastighetsägare/Adressuppgifter Värnamo kyrkliga samfällighet att. Ingmar Petersson Box 624 331 26 VÄRNAMO		
Ekonomisk karta Värnamo 5D81, Hindsekind 5D8j	Koordinat x	Koordinat y		

2. BAKGRUND (bakgrundsbeskrivning, historik)

Mariakyrkan uppfördes 1977 som distriktskyrka i stadsdelen Vråen i Värnamo, ritad av arkitekt Anders Berglund. Kyrkan omfattas sedan 2003 av skydd enligt KML 4 kap.

3. ÅTGÄRD

Period/år	Arkitekt	Entreprenör/Hantverkare	Byggherre
2010-12-12 – 2011-06-30	Målarmästare Lennart Davidsson	Leverantör av stolarna: Källemo AB	Värnamo kyrkliga samfällighet
Berörd byggnadsdel	Tillstånd före renovering	Vidtagna åtgärder (med angivande av material, metoder, avvikelser från program)	
Kyrkorummets stolsinredning	Kyrksalen har fristående stolar som är från kyrkans tillkomsttid. Stolarna i grålaserad ek ska enligt uppgift vara formgivna av Bengt Ruda, svensk möbelformgivare verksam på 1950-60-talet, bland annat knuten till NK. Stolarna skiljer sig kulörmässigt ifrån altare och knäfall som är i ljuslaserad furu. Stolsdynorna är klädda med ett vävt ylletyg, vilket plockar upp färgskalan i Anna-Maria Hokes altarvävnad i olika toner av blått med inslag av gul, orange och rött. Även tygets randning återfinns i altarvävnadens framställning. Detta antyder att stoltyget är framtaget särskilt för ändamålet. Kormattan i ylle går även i djupt blått men drar mer åt den violetta färgskalan. De befintliga stolarna uppges vara i dåligt skick vilket är motivet till att de ersattes.	Stolarna ersattes med nya i modellen Wexiö, Källemo AB, formgiven av C A Acking. Serien är särskilt framtagen för kyrkointeriörer. I jämförelse med de befintliga är de nya stolarna något kantigare och distinkta till formen men ansluter väl till den modernistiska interiören. Stolarna tillverkades i bok med dyna av sadelgjord. Den blå färgen hos kyrkorummets textilier är en bärande del i helhetsgestaltningen. Den har även en liturgisk innebörd då blått förknippas med heliga Maria, för vem kyrkan är tillägnad. Den stolsmodell som här valts har ingen heltäckande stolsdyna. Att förse den med fast dyna är praktiskt möjligt men skulle innebära ett ingrepp i huvuddragen i dess design. Istället valdes en blåfärgad sadelgjord, vilken fick specialbeställas då detta inte ingick i företagets normala sortiment. Någon standardkulör som stämde fanns inte utan prover på olika garnfärgningar togs fram av tillverkaren. Vid valet av kulör togs främst hänsyn till olika blå nyanser hos kortextilierna. En något mer dämpad blågrå nyans valdes än altarvävnadens klarblå. Stolarna i bok gavs, i likhet med förut, en något mörkare lasering än övrig inredning i vitlaserad furu. Med en varmt grå lasyr kom stolarna att anslut till golvet i brungrå kalksten. Lasyren bröts med pigmenten grön umbra, guldocker och järnoxidrött och gjordes så tunn att träets naturliga ådring framträder och därigenom bidrar till kulören. Stolarna	

Kyrkorummets väggfasta bänkar	Då kyrkorummets nedre del inlemmades 2002 tillkom en väggfast bänkinredning ritad av arkitekt Lars Redegard, tidigare medarbetare hos Berglund. Denna är i vitlaserad furu med klädsel i mörkblått med ett slingmönster i orange.	slutbehandlades med en syntetisk halvglansig lack. Tillfälliga lösa dynor fanns redan till de befintliga stolarna. Dessa var sekundära och klädda med samma helsyntetiska tyg som fanns på väggbänkarna. Dynorna behölls men kläddes om samtidigt med väggbänkarna och med samma tyg som dessa. För att få till stånd fler sittplatser utvidgades de fasta väggbänkarna till att även omfatta den södra långhusväggens främre del samt sidoskeppets bakre vägg. De nya väggfasta bänkarna utfördes, med de befintliga som förlaga, i vitlaserad furu, hängda på konsoler i väggen. Bänken i sidokapellet fick förses med ben eftersom konsolerna inte gick att fästa i bakomvarande gipsvägg. Dynorna kläddes om eftersom man inte kunde få fram mer av samma tyg. Detta innebar att man nu kunde välja ett tyg som kulörmässigt bättre hängde samman med kortextilierna och de nya stolarnas sadelgjord. Härmed förbättrades helhetsverkan i rummet. För att erhålla en tåligare och ur skötselsynpunkt mer praktisk klädsel samt att uppfylla kraven på brandsäkerhet valdes åter ett syntetiskt flamskyddsbehandlat möbeltyg, dock med lägre glans än det förra. Tyget var enfärgat i en blågrå kulör som påminner om stolssitsarnas sadeljord. Tyvärr levererades bänkarna i gran istället för furu, vilket beställts. Därmed har den nya bänkinredningen en något vitare nyans än den befintliga
-------------------------------	---	---

4. KOMMENTARER (erfarenheter, kritisk granskning)

5. BYGGNADSHISTORISKA RÖN / HISTORISKA RÖN (nya upptäckter, datering, ev. kommande publikation)

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv

Datum: 2013-06-26

Underskrift: Margareta Olsson

Bildbilaga. Bilder före ändring.

Kyrkorummet hade stolar i laserad ek med blåa dynor. Stolarna var formgivna av Bengt Ruda och samtida med kyrkans tillkomst 1977.

Stolarna hade en något gråare lasering än altare och knäfall.

Kulörprov på lasyren till de nya stolarna.

I kyrsalens bakre del fanns väggfasta bänkar som tillkommit samtidigt med kyrkorummets utvidgning 2002, ritade av arkitekt Lars Redegard.

Prov på tyg till omklädnad av bänkarna.

Bilder efter ändring.

Kyrkorummert med de nya stolarna av modell Vexiö, tillverkade av värnamoföretaget Källemo AB. Bokstolarna laserades i en gråton som anslöt till kalkstensgolvet kulör.

Stolarna beställdes med blåfärgad sadelgjord i en nyans som återfinns hos kortextilierna.

Ny väggbänk längs den södra långhusväggen. Samtliga bänkars dynor kläddes om.

Byggnadsvårdsrapport 2013:54
JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM